

La desaceleració ec

EL DEBILITAMENT DEL CREIXEMENT ES DETECTA JA EN L'ARRENCADA DE L'ANY EN EL CONSUM, LES GRANS IN

DOSSIER ECONÒMIC

El refredament de l'economia ja no és solament qüestió de xifres macroeconòmiques. En tots els àmbits, des de les infraestructures fins al consum passant per les finances o el comerç exterior, es comença ja a palpar una desaceleració que apunta que tot just ha començat. Malgrat algunes veus optimistes que apunten que la crisi pot ser molt curta, de moment se'n veuen els efectes més crus.

Aquesta mateixa setmana, el Banc d'Espanya ha fet públic un informe que certifica el que fa mesos que s'intuïa: un progressiu empitjorament de la conjuntura. «Les dades més recents apunten una desaceleració més pronunciada de l'activitat a l'inici del 2008, en un entorn en el qual s'han intensificat les tensions en els mercats financers internacionals», apunta l'entitat. L'origen de la situació actual és, doncs, creditici, com fa mesos que noten les entitats financeres, però s'ha traslladat ja a tots els àmbits. El port i l'aeroport, amb creixements inferiors als de començament de l'any passat, en són un exemple.

La intuïció del Banc d'Espanya que les coses empitjoraran se sustenta en indicadors com la confiança dels consumidors, que «el gener va registrar la sisena caiguda consecutiva i es va situar en el nivell més reduït des del maig de 1994». Si la confiança se situa en els nivells de la crisi postolímpica, això afecta directament el consum, des de les matriculacions de vehicles, que han experimentat un descens del 12,7% el gener (influit, això sí, pels canvis fiscals en el sector) fins a les previsions dels comerciants, tan petits com grans, que admeten que la situació no és bona.

Enmig del clima de pessimisme s'escolen, però, algunes bones notícies. La utilització de la capacitat productiva en la indústria es va situar el primer trimestre del 2008 en el 81,1%, més d'un punt percentual per sobre del nivell del darrer trimestre del 2007. En els béns intermedis i d'equipament, apunta el Banc d'Espanya, la inversió de les empreses continuarà creixent, el contrari del que passa amb els béns de consum.

La construcció, per la seva banda, continua essent el taló d'Aquil·les d'una economia que s'hi havia confiat els darrers anys per créixer. I és també el sector en què es registra un repunt més accentuat de l'atur. ■

MERCADERIES. El tràfic de contenidors del port, per on entra i surta una bona part de les mercaderies, és un dels indicadors clau de la salut de l'economia catalana

INFRASTRUCTURES. REBAIXA DELS CREIXEMENTS

El port i l'aeroport ja noten descensos en el tràfic de mercaderies

ORIOI RIBET
BARCELONA

El port de Barcelona va créixer el mes de gener pel que fa al transport de contenidors. En el cas de l'aeroport, el fenomen es repeteix. Són indicadors de dues infraestructures bàsiques que apunten que el *constipat* de l'economia comença a tenir efectes en l'anomenada economia real.

Per al director general del port, Josep Oriol, les xifres d'aquest mes de gener mostren que «no creixem a les taxes a què estàvem acostumats, però jo vinc dels Estats Units, on hi ha la certesa que la crisi serà

curta». Oriol explica que el port de Barcelona no arribarà als extrems dels ports nord-americans de Long Beach i Los Angeles, que van registrar respectivament un descens de l'11,9% i el 5,7% respecte al mateix mes del 2007 pel que fa al tràfic de contenidors. En el cas del port de Barcelona, en contenidors (TEU), el descens (que feia anys que no es produïa) va ser el gener del 0,83%, encara que pel que fa al moviment de tones la dinàmica és encara positiva, amb un augment del 5,75% entre aquest gener i el mateix mes del 2007. La part bona d'aquestes dades és, segons Oriol, que introdueix menys pressió en

un port que començava a estar al límit de la capacitat i que ha patit un endarreriment en les obres d'ampliació a causa de l'esfondrament el mes de gener del 2007 al Moll Prat.

LA VIA AÈRIA. Pel que fa a l'aeroport del Prat, el mes de gener es va produir un fenomen similar al del port. El creixement dels passatgers va ser del 2,8%, fins a 2.075.301, xifra allunyada del 10,4% d'augment que es va produir el gener del 2007. Pel que fa a la càrrega aèria, les xifres són encara més il·lustratives, ja que el gener es va produir un descens del 6% que contrasta amb el crei-

xement del 10,4% del gener del 2007.

Pel que fa al transport de mercaderies, els transitaris (empreses encarregades de tot el procés, des de moure la mercaderia fins a decidir amb quin mitjà de transport viatja) comencen a notar ja el debi-

La xifra

-0,83%

És el descens en el transport de contenidors al port de Barcelona el mes de gener respecte del mateix mes de l'any passat.

litament de la situació. Enric Ticó, director de Feteia, l'organització que agrupa aquestes empreses a tot l'Estat, assegura que «hi ha preocupació perquè el darrer trimestre del 2007 ja hi va haver una baixada i el 2008 en algun moment podem tenir algun repunt negatiu». A aquest possible descens en el transport, apunta Ticó, cal afegir-hi, com a factor agreujant, el cost del combustible, que s'usa intensivament en aquest sector. ■

Conjuntura econòmica ja es palpa

RAESTRUCTURES, EL TURISME, LES FINANCES O EN LA INDÚSTRIA DE BÉNS D'EQUIPAMENT

LES COMPRES. L'alegria consumista s'ha esfumat amb l'encariment de les hipoteques i la sensació de crisi

CONSUM. RETOCÉS EN LES COMPRES

Els hipermercats rebaixen el creixement a la meitat

O. R.
BARCELONA

La fortalesa de la demanda interna, és a dir, el consum, ha estat durant anys un dels responsables de la bonança econòmica espanyola. Ho saben molt bé els comerciants, que, quan les coses s'han torçat, han vist l'altra cara de la moneda. No sense una certa ironia, el secretari general de la Confederació de Comerç de Catalunya, Miquel Àngel Fraile, es queixa que només falten les eleccions generals (amb l'agre debat sobre la situació econòmica que està generant) per acabar d'empitjorar les coses. «El gener i el febrer, un cop passada l'època de rebaixes, sempre són mesos dolents, però aquest any ho són especialment», apunta Fraile, que ja d'entrada aposta per un remei pràctic: «Hauríem d'evitar que les eleccions es fessin el mes de març». Per a aquest responsable de l'organització que agrupa el petit comerç català no hi ha res que faci tan mal

La xifra
2,5%

És el creixement de les vendes en grans superfícies el 2007, molt lluny dels augments propers al 5% registrats al llarg dels exercicis anteriors.

com el catastrofisme econòmic d'alguns, perquè «a l'hora de la veritat no hi ha tanta gent a l'atur; la major part dels treballadors té clàusules de revisió salarial per protegir-se de la inflació i la quantitat de gent excessivament hipotecada no és tan gran com la gent es pensa». Fraile s'apunta a la tendència dels que pensen que el segon semestre serà més bo que el primer.

Pel que fa a les grans superfícies d'alimentació, les estimacions de la patronal que les agrupa, Anged, apunten un creixement el gener similar al del 2007, que en termes constants (descomptada la inflació) es va situar en el 2,5%, una

bona xifra, però allunyada dels creixements propers al 5% d'anys anteriors.

Que el consum no acaba de tirar ho posen de manifest alguns sectors de béns que no són imprescindibles, però que indiquen confiança en la situació general. Es tracta de les joies i els rellotges. L'any passat, la facturació del sector a Catalunya va augmentar un escàs 5% i la previsió d'aquest any és encara pitjor: un augment del 3%. Malgrat això, des del Col·legi Oficial de Joiers de Catalunya s'assenyala que, tal com estan les coses, es pot dir que el sector aguanta molt dignament enmig de la situació.

Al contrari del que passa amb la venda de cotxes. Per al president del Gremi de Venedors de Vehicles de Motor de Barcelona, Miquel Donnay, la davallada de les vendes de cotxes pot ser de fins al 4% aquest any (el 2007 va ser del 3%), però el pitjor és que, fins i tot en les reparacions de vehicles, «el gener hi ha hagut una aturada molt brusca de l'activitat». ■

Altres sectors

FINANCES

Bancs i caixes assumeixen que la morositat es multiplica

Es registres de morositat de bancs i caixes, instal·lats fa poc en uns confortables 0,5% o 0,6%, al llarg del 2008 i del 2009 podrien enfiar-se fins a un 3%. Cal inquietar-se? Des de diverses direccions generals de bancs i caixes es recorda que els anys noranta, quan es va entrar en recessió, la morositat estava en un 7%; per tant, no pensen en un daltabaix.

És una morositat relativa, que afecta en molts casos crèdits dels últims mesos, no els de llarg recorregut. La restricció de crèdit que practiquen bancs i caixes té efectes, com diuen les patronals, en el fre a noves inversions en les empreses. Mentrestant, el patrimoni i els participis dels fons d'inversió van caure un 5% el mes de gener. / J. G.

TURISME

La demanda de costa i la despesa en incentius es ressenten

Es primers avisos es van produir el 2007, quan el creixement de l'arribada de turistes es va moderar, sobretot el turisme espanyol en destinacions de litoral. Per al 2008 s'endevina la mateixa tendència. Segons Exceltur, els nivells de venda seran «similars», però els empresaris són cautes. El president d'UCAVE, l'associació

d'agències emissores, Rafael Serra, assegura que les petites agències no estan tenint menys reserves perquè no treballen quasi el sol i platja. Però els operadors més grans, que tenen més client de vacances, ja estan començant a patir. El pressupost per a viatges d'incentius de les empreses també es redueix. / P. M.

CONSTRUCCIÓ

De motor de creixement a ovella negra de l'economia

La davallada de la construcció residencial (especialment tocada per la crisi de confiança i l'efecte de les subprime dels EUA) ha situat un dels motors de l'economia espanyola en el punt de mira de tots els analistes. Els dèficits financers de moltes empreses, fins i tot les grans, han contribuït a generar una sensació de

desconfiança cap al tobo i la demanda s'ha deixat refredar per l'augment dels tipus i l'eduriment de les hipoteques. El sector espera ara poder salvar la factura amb l'activitat de l'obra pública o la rehabilitació, però els agents demanen un impuls decidit a les administracions públiques per fer-ho possible. / B. R.

INDÚSTRIA

Els productors de béns d'equipament rebaixen vendes

Les companyies de béns d'equipament, un dels principals mesuradors de la inversió industrial, han notat una desaceleració de les vendes en el mercat interior. Ara bé, segons explica el secretari general d'Amec, Joan Tristany, aquesta tendència a la baixa es concentra en dos models d'indústria, en els productors que proveeixen

principalment el sector de la construcció i en els que requereixen més finançament per als seus projectes per la restricció a la concessió de crèdits. Tristany considera que, una vegada s'acabin les eleccions, el clima inversor es recuperarà. «Si no tinguéssim els comicis, ningú no parlaria de recessió», considera. / A. P.